

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Економічний факультет

Кафедра підприємництва, торгівлі та прикладної економіки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОЕКТАМИ
В ПІДПРИЄМНИЦТВІ ТА ТОРГІВЛІ**

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Освітня програма «Підприємництво та торгівля»

Спеціальність 076 Підприємництво та торгівля

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023-2024 н.р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Управління інноваційними проектами в підприємстві та торгівлі
Викладач	Мацола Михайло Михайлович, доц., к.е.н., доцент кафедри підприємництва, торгівлі та прикладної економіки
Контактний телефон викладача	0502862926
Е-mail викладача	mykhailo.matsola@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний, заочний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку консультацій, розміщеному на сайті кафедри https://kptpe.pnu.edu.ua/hrafik-provedennia-konsultatsij/
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Необхідність у вивченні навчальної дисципліни «Управління інноваційними проектами в підприємстві та торгівлі» зумовлена високим рівнем конкуренції, нестабільністю економічних умов, характерних для ринкового середовища, та необхідністю використання в управлінні підприємствами проектно-орієнтованого підходу. Даний підхід до розвитку підприємництва та торгівлі полягає в систематичній розробці і реалізації науково-обґрунтованих проектів, спрямованих на здійснення ефективної інноваційної діяльності.</p> <p>Предметом вивчення дисципліни «Управління інноваційними проектами в підприємстві та торгівлі» є сукупність теоретичних, методичних і практичних питань щодо формування та реалізації системи управління інноваційними проектами в підприємстві та торгівлі. Отже, предмет вивчення зосереджується на управлінських та економічних аспектах реалізації інноваційних проектів у підприємстві і торгівлі.</p> <p>Об'єктом дослідження дисципліни «Управління інноваційними проектами у підприємстві та торгівлі» є процеси управління інноваційним розвитком та реалізації інноваційних проектів у підприємстві та торгівлі. Таким чином, об'єктом дослідження виступають організаційно-економічні та управлінські відносини, що розвиваються у ході ініціації, планування, реалізації та супроводження інноваційних проектів у підприємницьких та торговельних структурах різних організаційно-правових форм. Вивчення даної дисципліни дозволить розробити рекомендації щодо підвищення інноваційної активності та конкурентоспроможності підприємницьких і торговельних структур.</p> <p>Пререквізити: Мотивація та стимулювання персоналу.</p> <p>Постреквізити: Прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності, Стратегічне планування.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета навчальної дисципліни "Управління інноваційними проектами в підприємстві та торгівлі" є формування у студентів системи спеціальних знань, вмінь і навичок ефективного управління інноваційними проектами у підприємстві та торгівлі.</p> <p>Цілі навчальної дисципліни «Управління інноваційними проектами в підприємстві та торгівлі»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ознайомити студентів з теоретичними та практичними основами управління інноваційними проектами у підприємстві та торгівлі; - навчити аналізувати ринкові можливості та генерувати ідеї інноваційних проектів у підприємстві та торгівлі; - сформуванати у студентів розуміння розробки концепції та особливостей її реалізації у 	

підприємстві та торгівлі з урахуванням ризиків та можливих перешкод;

- сформувані у студентів навички використання інноваційного підходу до управління розвитком сучасних підприємств;
- сформувані вміння залучати ресурси та формувати ефективні команди для реалізації інноваційних проєктів у підприємстві та торгівлі;
- сформувані у студентів вміння використовувати сучасні інформаційні технології в управлінні інноваційними проєктами.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність

ІК 1. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі підприємництва та торгівлі або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог

Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК 5. Здатність до ініціювання та реалізації інноваційних проєктів в підприємницькій та торговельній діяльності.

СК 6. Здатність до ефективної діяльності у сфері електронної купівлі-продажу та реалізації товарів дистанційним способом з використанням інформаційно-комунікаційних систем в підприємницьких та торговельних структурах.

Результати навчання

ПРН 1. Вміти адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності

ПРН 2. Визначати, аналізувати проблеми підприємництва і торгівлі та розробляти заходи щодо їх вирішення.

ПРН 4. Застосовувати бізнес-комунікації для підтримки взаємодії з представниками різних професійних груп.

ПРН 5. Вміти професійно, в повному обсязі й з творчою самореалізацією виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва та торгівлі.

ПРН 10. Впроваджувати інноваційні проєкти з метою створення умов для ефективного функціонування та розвитку підприємницьких та торговельних структур.

ПРН 11. Застосовувати знання, уміння та навички у сфері електронної торгівлі при використанні інформаційно-комунікаційних систем з метою отримання прибутку при мінімальних витратах в діяльності підприємницьких та торговельних структур.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни 180 год.

Вид заняття		Загальна кількість годин	
Лекції		38	
практичні заняття		52	
самостійна робота		90	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
1	076 Підприємництво та торгівля	1	нормативна

Тематика навчальної дисципліни						
Тема	кількість год.					
	Денна форма			Заочна форма		
	лекції	семінарські	самостійна робота	лекції	семінарські	самостійна робота
Тема 1. Сутність та особливості проектної діяльності.	2	2	4	1	1	7
Тема 2. Загальна характеристика та види проектів.	2	2	4			8
Тема 3. Сучасні тенденції проектної діяльності у підприємстві та торгівлі.	2	4	4		1	8
Тема 4. Основні підходи до обґрунтування доцільності проекту.	2	2	4		1	7
Тема 5. Організація управління проектами.	2	2	4	1	1	8
Тема 6. Інновації як основа проекту.	2	2	4	1	1	8
Тема 7. Лідерство і командні ролі у проекті.	2	2	4		1	8
Тема 8. Soft Skills та командна робота у проекті.	2	4	4	1	1	7
Тема 9. Планування проекту.	2	4	4	1	1	7
Тема 10. 7 START.	2	2	4	1	1	7
Тема 11. Формулювання цілі проекту - принцип SMART.	2	2	4	1	1	7
Тема 12. SWOT-аналіз проекту.	2	2	4	1	1	7
Тема 13. Фінансовий план проекту.	2	4	4	1	1	7
Тема 14. Діаграма Ганта.	2	2	4		1	7
Тема 15. SMART.	2	2	4	1	1	7
Тема 16. Використання сучасних технологій у проектній діяльності.	2	4	4	1	1	7
Тема 17. Аплікаційна форма проекту.	4	4	4	1	1	7
Тема 18. Презентація проекту.	2	6	4		2	8
Індивідуальне завдання			18			18
Усього годин	38	52	90	12	18	150
6. Система оцінювання навчальної дисципліни						
Загальна система оцінювання навчальної	100 балів – (50 балів протягом семестру та 50 балів за екзамен) Поточний контроль 0-30 балів; Самостійна робота 0-10 балів; Індивідуальне завдання 0-10 балів;					

дисципліни	Екзамен 0-50 балів.				
	Поточне тестування та самостійна робота			Екзамен	Сума балів з навчальної дисципліни
	Модуль 1	Модуль 2			
	Поточний контроль	Самостійна робота	Індивідуальне завдання		
	Усне опитування, тестування	Тестування (КСР)	Презентація	Екзаменаційна робота	
	30 балів	10 балів	10 балів		
50 балів			50 балів	100	
Підсумкова оцінка з дисципліни у стобальній шкалі переводиться у національну шкалу та ECTS за такою схемою					
Шкала оцінювання для екзамену					
університетська		національна		шкала ECTS (ECTS)	
90 – 100		5	відмінно	A	
80-89		4	добре	B	
70-79				C	
60-69		3	задовільно	D	
50-59				E	
26-49		2	незадовільно з можливістю повторного складання	FX	
1-25			незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F	
Вимоги до письмової роботи	<p>Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання індивідуального завдання – (ІЗ) “Підготовка спільного (з одногрупниками) або індивідуального проекту”.</p> <p>Індивідуальні завдання (ІЗ) виконується у вигляді презентації від 7 до 12 слайдів із вказанням назви завдання, шифру групи та прізвища виконавця. Оформляють ІЗ у вигляді презентації за допомогою інструментів Power Point, Prezi, Canva чи ін. (захист відбувається на останньому практичному занятті, презентація надсилається викладачу на електронну пошту).</p> <p>Максимальна оцінка за ІЗ становить 10 балів.</p>				
Практичні заняття	<p>Поточні оцінки 2, 3, 4, 5, які можуть отримати під час семінарських занять (або тестування в системі дистанційного навчання) сумуються і розраховується середнє арифметичне (із заокругленням до десятих).</p> <p>Поточне тестування по окремих темах може проводитись у системі дистанційного навчання – результат відображається у відсотках, максимум 100%.</p> <p>Середній бал за поточний контроль переводиться у 30 бальну шкалу.</p>				
	Оцінка	Умови отримання оцінки			
	5 «відмінно»	<p>- повний, правильний, послідовний, зв'язний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується правильними прикладами;</p> <p>- все, що викладається повинно свідчити про глибоке розуміння і орієнтацію в явищах і процесах, що вивчаються;</p>			

		<ul style="list-style-type: none"> - правильні вичерпні відповіді на додаткові питання викладача, що мають мету з'ясувати ступінь розуміння студентом матеріалу, що ним викладається.
	4 «добре»	<ul style="list-style-type: none"> - студент дає правильний, повний виклад змісту підручника і матеріалу, поданого викладачем, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з деякою допомогою викладача чи колег; - при правильному і в цілому зв'язному викладі матеріалу, студент припускає у відповіді неточності, які виправляє сам або при першому зауваженні викладача; - недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача.
	3 «задовільно»	<ul style="list-style-type: none"> - студент виявляє знання і розуміння основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді допускає суттєві помилки і усвідомлює їх тільки після повторної вказівки викладача; - відповіді на запитання дає не одразу, а тільки після деякого напруження пам'яті, при чому відповіді нечіткі; - не в змозі без допомоги викладача вивести співвідношення з іншими проблемами дисципліни, що вивчається; - допускає грубі помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після вказівки викладача; - студент виявляє незнання більшої частини навчального матеріалу, нелогічно і невпевнено його викладає, у відповіді мають місце заминки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і розуміє її; - викладає матеріал не достатньо зв'язано і послідовно.
	2 «незадовільно»	<ul style="list-style-type: none"> - студент припускається грубих помилок при викладі матеріалу і не виправляє ці помилки навіть при вказівці на них викладача; - виявляє повне незнання і нерозуміння навчального матеріалу і як наслідок цього - повна відсутність навичок як в аналізі явищ, так і у подальшому виконанні практичних завдань.
Самостійна робота	<p>Студент опрацьовує питання, що призначенні для самостійного вивчення і для контролю за самостійною роботою (КСР) проходить тестування в системі дистанційного навчання (25 тестових питань, дві спроби – кращий результат). Результат відображається у відсотках, максимум 100%, при виставленні в журнал множиться на коефіцієнт 0,1.</p> <p>Максимальна оцінка за тестування становить 10 балів.</p>	
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Студент повинен набрати не менше 25 балів у сумі за такі види робіт:</p> <p>Поточний контроль (максимум 30 балів).</p> <p>Самостійна робота (максимум 10 балів).</p> <p>Індивідуальне завдання (максимум 10 балів).</p> <p>Якщо студент набрав менше 25 балів. Дозволяється, як виняток, з дозволу декана економічного факультету за заявою, погодженою з кафедрою підприємництва, торгівлі та прикладної економіки, одноразове виконання студентом додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання</p>	

	пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.
Підсумковий контроль	<p>Підсумковою формою контролю є екзамен (максимум 50 балів).</p> <p>Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачеві (талон №2) усне опитування відповідно до програмових вимог, другий – комісії (талон №3) реалізується виключно у тестовій формі з використанням організаційно-технологічних процесів.</p> <p>Здобувача вищої освіти, який не ліквідував академічну заборгованість у встановлені терміни без поважної причини, відраховують з університету за академічну неуспішність або за його згодою направляють на повторне вивчення навчальної дисципліни (планується за рахунок власного часу студента і не фінансується з бюджетних коштів).</p> <p>В умовах карантину чи воєнного стану ідентифікація здобувача вищої освіти відбувається з використанням програми ZOOM.</p>
7. Політика навчальної дисципліни	
<p>Академічна доброчесність. Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення в університеті https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/.</p> <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка не ставиться, а нб округляється.</p> <p>Неформальна освіта. Результати неформальної освіти можуть зараховуватись відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf</p> <p>Використання штучного інтелекту (ШІ) дозволяється як допоміжного інструменту.</p> <p>Додаткові бали +10 балів за участь у конференції: виступ або тези; до 10 балів за сертифікат неформальної освіти, який відповідає змісту дисципліни.</p>	
8. Рекомендована література	
<p>Нормативно-правові документи</p> <p>1. Господарський кодекс України від 16.01.2003, № 436-IV із змінами та доповненнями. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#n2582 .</p> <p>Навчально-методичні матеріали</p> <p>2. Блага Н. В. Управління проектами: навч. посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с.</p> <p>3. Зачко О. Б., Івануса А. І., Кобилкін Д. С. Управління проектами: теорія, практика, інформаційні технології : навч. посіб. Львів: ЛДУ БЖД, 2019. 176 с. URL: https://sci.ldubgd.edu.ua/handle/123456789/5781.</p> <p>4. Управління проектами: навч. посіб. / Ю. І. Буріменко, Л. В. Галан, І. Ю. Лебедева, А. Ю. Щуровська; за ред. Ю. І. Буріменко. – Одеса: ОНАЗ ім. О. С. Попова, 2017. – 208 с.</p> <p>5. «Управління проектами»: навчальний посібник до вивчення дисципліни для магістрів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» спеціалізації: «Менеджмент і бізнес-адміністрування», «Менеджмент міжнародних проектів», «Менеджмент інновацій», «Логістика»/ Уклад.: Л.С. Довгань, Г.А. Мохонько, І.П. Малик. – К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. – 420 с.</p> <p>6. Горбаченко С. А. Проектний менеджмент: навч.-метод. посіб. Одеса, 2020. 263 с. URL: http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/14519/Проектний%20менеджмент.pdf.</p> <p>7. Єгорченков О. В., Єгорченкова Н. Ю., Катаєва Є. Ю. Азбука управління проектами. Планування : навч. посіб. Київ : КНУ ім. Т. Шевченка, 2017. 117 с. URL: http://www.geol.univ.kiev.ua/lib/ABC_project_management.pdf.</p> <p>8. Менеджмент стартап-проектів : навч. наоч. посіб. / уклад. О. А. Гавриш та ін. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 435 с. URL: https://ela.kpi.ua/handle/123456789/43531</p>	

9. Менеджмент стартап-проектів. Навчально-методичний комплекс дисципліни: навч. посіб. / уклад. К. О. Бояринова. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 153 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/35988>.

10. Микитюк П. П., Брич В. Я., Микитюк Ю. І., Труш І. М. Управління проектами : навч. посіб. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 416 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/45133>.

11. Моделі управління проектами: рекомендації до виконання розрахункової роботи : навч. посіб. / уклад. О. П. Кавтиш. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 60 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/40977>.

12. Угоднікова О. І. Управління проектами в туризмі : навч. посіб. Харків : Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова, 2021. 141 с. URL: <https://eprints.kname.edu.ua/57435/1/2020%2032Н%20печ%20Нав%20пос%20Упр%20проектами.pdf>.

13. Яковенко О. І. Управління проектами та ризиками : навч. посіб. Ніжин : Вид. ПП Лисенко М.М., 2019. 196 с. URL: <http://dspace.idgu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/830/1/ЯКОВЕНКО%20управління%20проект%20та%20ризиками.pdf>.

14. Dumas M., La R. M., Mendling J., Hajo A. Reijers. Fundamentals of Business Process Management = Основи управління бізнес-процесами. Massachusetts: Springer, 2018. 546 с. URL: <https://dl.uswr.ac.ir/bitstream/Hannan/141382/2/9783662565087.pdf>

Наукові публікації

15. Управління проектами: проектний підхід в сучасному менеджменті : матеріали ІХ Міжнар. наук.-практ. конф. фахівців, магістрантів, аспірантів та науковців (м. Одеса, 21-22 жовт. 2021 р.). Одеса: ОДАБА, 2021. 267 с. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/45167/1/Конференція%20УП_%202021-22нр.pdf.

16. Самойленко В. В. Удосконалення управління проектною діяльністю на підприємстві. Ефективна економіка : електрон. журн. 2022. № 11. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/28270>.

17. Самсоненко М. С., Передало Х. С. Проектний менеджмент як інструмент управління економічною конкуренцією. Ефективна економіка : електрон. журн. 2021. № 1. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/1_2021/155.pdf

18. Склярєнко О. В., Федік О. І., Колодінська Я. О. Digital рішення для управління проектами та бізнес-процесами в умовах сучасних викликів. Економіка і управління. 2021. № 2. С. 85-90. URL: <https://e-u.edu.ua/journal/1088.pdf>

19. Галушка З. І. Agile-менеджмент як інноваційний підхід до управління проектами. Економіка та управління підприємствами. 2020. Вип. 47. С. 76-79. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2020/47_2020_ukr/16.pdf

20. Лінькова О., Пікалова Ю. Проблеми управління проектами на підприємстві. Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут". Сер.: Економічні науки. 2021. № 4. С. 60-64. URL: <http://es.khpi.edu.ua/article/view/259853/260960>.

21. Zybarena, O., Shylepnytskyi, P., Krylov, D., Arefiev, S., Ozarko, K., & Hryhorkiv, M. (2022). Management of business projects of the enterprise as a factor of increasing international competitiveness in the conditions of global sustainability. International Journal of Sustainable Development and Planning, 17(7), 2023-2032. doi:10.18280/ijstdp.170703. URL: <https://www.iieta.org/download/file/fid/83534>.

Викладач
Мацола Михайло Михайлович

Доцент кафедри підприємництва, торгівлі та прикладної економіки